

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 28-го Нолбря. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 28-go Listopada.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 22-го Нолбря.

Высочайше утвержденный

ЩЕРВОНИДЪ

ПРИСЯГИ

Его Императорскаго Высочества

Государя Великаго Князя

КОНСТАНТИНА НИКОЛАЕВИЧА,

ПО СОВЕРШЕННОЛѢТНУ.

I. Отъ Двора и отъ Церемоніальныхъ Дѣлъ будутъ разосланы Святѣйшему Синоду и ко всѣмъ Придворнымъ Чинамъ, знатымъ обою пола особамъ, чужестраннымъ Посламъ и Министрамъ, повѣстки, по коимъ должны съѣзжаться въ Зимній Дворецъ, сего 28-го Нолбря, въ половинѣ 12-го часа полудня. — Дамы въ Русскомъ платьѣ, а Кавалеры въ парадныхъ мундирахъ.

II. Предъ начатіемъ церемоніи поставлены будутъ во всѣхъ залахъ, начиная отъ Концертной до Портретной Галлерей отряды Лейбъ-Гвардіи полковъ, при знаменахъ; въ Портретной Галлерей Рота Дворцовыхъ Гренадеръ, а въ Георгіевскомъ залѣ отрядъ всѣхъ Военно-Учебныхъ Заведеній.

III. Въ тотъ день, въ половинѣ перваго часа по полудни, Императорскія регаліи: Держава, Скипетръ и Корона, перенесены будутъ изъ Бриллиантовой комнаты въ большую Придворную церковь, подъ прикрытіемъ одного офицера и шести унтеръ-офицеровъ Роты Дворцовыхъ Гренадеръ, и возложены на приготовленномъ столѣ, по лѣвую сторону анаоя, поставленнаго предъ Царскими Вратами, для Живо-творческаго Креста и Святаго Евангелія.

IV. Означенныя регаліи, въ прѣшествіи двухъ Гофъ-Фурьеровъ, двухъ Церемоніймейстеровъ и Оберъ-Церемоніймейстера, повесутъ, на золотыхъ глазетовыхъ подушкахъ, назначенныхъ для того особы 1-го и 2-го классовъ, съ ассистентами изъ Вторыхъ Чиновъ Двора.

V. Предъ Высочайшимъ выходомъ, чужестранные Послы и Министры, Члены Государственнаго Совѣта, Кавалеры ордена Св. Георгія, которые не будутъ во фронтѣ, равно и прочія особы, коимъ повелѣно будетъ находиться въ церкви, введены будутъ въ оную Оберъ-Церемоніймейстеромъ и займутъ назначенныя для нихъ мѣста.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 22-go Listopada.

NAJWYŻEJ UTWIERDZONY

ЩЕРВОНИДЪ

PRZYSIĘGI

JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI

WIELKIEGO KSIĘCIA

KONSTANTEGO NIKOŁAJEWICZA,

Z POWODU PEŁNOLETNOŚCI.

I. Od Dworu i Wydziału Obrzędów będą rozesłane do Najświętszego Synodu i do wszystkich Dignitarzy Dworu, oraz do znakomitszych osób obojey płci, cudzoziemskich Posłów i Ministrów, obwieszczenia, podług których mają się zjeżdżać do Zimowego Pałacu, 26 go ter. Listopada, na pół do dwónastą z rana, — Damy w narodowych strojach, a Kawalerowie w paradych mundurach.

II. Przed rozpoczęciem obrzędu uszykowane będą we wszystkich salach, zaczawszy od Koncertowej do Galeryi Portretowej, szeregi półków Lejb Gwardyi, ze znamionami; w Galeryi Portretowej Rota Grenadyerów Pałacowych, a w Sali św. Jerzego oddział wszystkich Wojskowo Naukowych Z-kładów.

III. Tegoż dnia, o pół do pierwszej po południu, CESAR-NE regalie: Jabłko, Berło i Korona, będą przniesione z Sali Brylantowej do Wielkiej kaplicy Nadwornej, pod zastorą jednego oficera i sześciu pod-officerów Roty Grenadyerów Pałacowych, i złożone na przygotowanym stole, z lewej strony pulpitu, postawionego przed Królewskimi Podwojami, dla Najświętszego Krzyża i Ewangelii świętej.

IV. Pomienione regalie, mając przed sobą dwóch Hof-Furjerów, dwóch Mistrzów Obrzędów i Wielkiego Mistrza Obrzędów, nieść będą na poduszkach ze złotogłowiu, wyznaczone na to osoby 1-jej i 2-jej klasy, w asystencyi Dignitarzy Dworu drugiej klasy.

V. Przed wyjściem NAJJAŚNIEJSZYCH Osób, cudzoziemscy Posłowie i Ministrowie, Członkowie Rady Państwa, Kawalerowie Orderu Św. Jerzego, którzy nie będą w szeregach, jako też inne osoby, którym będzie zalecono znajdować się w kaplicy, zostaną wprowadzone do niej przez Wielkiego Mistrza Obrzędów, gdzie zajmą wskazane im miejsca.

VI. Когда все будетъ готово къ шествію въ церковь, тогда Его Императорскому Величеству до- несетъ о томъ Министръ Императорскаго Двора, и по принятіи повелѣній, шествіе начнется слѣдующимъ порядкомъ:

1) Двора Его Императорскаго Величества Гофъ- Фурьеры и Камеръ-Фурьеры, по два въ рядъ.

2) Церемоніймейстеры и Оберъ-Церемоніймейстеръ.

3) Двора Его Императорскаго Величества Камеръ- Юнкеры, Камергеры и Вторые Чины Двора, по два въ рядъ, младшіе напередѣ: Гофмаршалъ съ жезломъ.

4) Первые Чины Двора, по два въ рядъ, младшіе напередѣ: исправляющій должность Оберъ-Гофмарша- ла, съ жезломъ.

5) Государь Императоръ съ Государынею Импе- ратрицею, имѣя позади Министра Императорскаго Двора и дежурныхъ Генераль-Адъютанта и Флигель- Адъютанта.

6) Ихъ Императорскія Высочества, Государь На- славникъ Цесаревичъ, Великій Князь Александръ Ни- колаевичъ, съ Государынею Цесаревною, Великою Княгинею Маріею Александровною.

7) Его Императорское Высочество, Государь Ве- ликій Князь Константинъ Николаевичъ, съ Высоко- нареченною Невѣстою, Ея Свѣтлостію, Принцессою Александрою Саксенъ-Альтенбургскою.

8) Ихъ Императорскія Высочества, Государь Ве- ликіе Князья Николай Николаевичъ и Михаилъ Ни- колаевичъ.

9) Ихъ Императорскія Высочества, Государь Ве- ликій Князь Михаилъ Павловичъ и Государыня Вели- кая Княгиня Елена Павловна.

10) Ихъ Императорскія Высочества, Государыня Великая Княгиня Марія Николаевна и Герцогъ Ма- ксимиліанъ Лейхтенбергскій.

11) Ея Императорское Высочество, Государыня Великая Княжна Екатерина Михайловна.

12) Ихъ Императорскія Высочества, Принцъ Петръ Ольденбургскій съ Супругою.

13) Статсъ-Дамы, Камеръ-Фрейлины и Фрейлины, по двѣ въ рядъ, по старшинству.

VII. При входѣ въ церковь, Ихъ Император- скія Величества встрѣчены будутъ Митрополитомъ Новгородскимъ и Санктпетербургскимъ и знатымъ духовенствомъ, со Крестомъ и Святою водою.

VIII. Когда Ихъ Величества изволятъ стать въ церкви на свои мѣста, тогда Членами Свѣтѣйшаго Си- нода и Придворнымъ Духовенствомъ начнется молеб- ствіе, на сей случай сочиненное, со включеніемъ въ оное службы, бывающей обыкновенно въ день Св. Великомученика Георгія.

IX. Предъ окончаніемъ молебствія, Государь Императоръ изволятъ самъ подвести Государя Вели- каго Князя Константина Николаевича къ аналою, предъ Живоворящимъ Крестъ и Святое Евангеліе, для произнесенія, на основаніи Учрежденія объ Импера- торской Фамиліи, присяги, какъ въ вѣрности Цар- ствующему Государю и Отечеству, такъ равно въ со- блюденіи права наслѣдства и фамильнаго распорядка. Присягу, особо для сего сочиненную, читаетъ Его Императорское Высочество, Государь Великій Князь Константинъ Николаевичъ въ-слухъ, и потомъ утверж- даетъ ее своею подписью.

X. По совершеніи присяги воиство будетъ: „Тебе Боже хвалимо“, при 301 выстрѣлѣ изъ пу- шекъ съ Петропавловской Крѣпости и при колоколь- номъ звонѣ у всѣхъ церквей; въ то же время Импе- раторскія регаліи отвѣсутся изъ церкви въ Бриллиан- товую комнату вышеписаннымъ порядкомъ.

XI. По провозглашеніи многолѣтія, Члены Свя- тѣйшаго Синода принесутъ поздравленіе Ихъ Величе- ствамъ и Его Высочеству, Великому Князю Констан- тину Николаевичу.

XII. Послѣ сего, Ихъ Императорскія Величе- ства, съ Высочайшею Фамиліею, изволятъ шествовать тѣмъ же порядкомъ изъ церкви въ Георгіевскій залъ, гдѣ, предъ Трономъ, будетъ поставленъ аналой съ Крестомъ и Евангеліемъ и знамя Гв. Экпажа. Пред- шествующіе Придворные Чины останавливаются въ Портретной Галлерей, а Придворныя Дамы слѣдуютъ въ залъ и помѣщаются, по лѣвую сторону отъ Трона, на сдѣланномъ возвышеніи позади фронта; возлѣ нихъ Городскія Дамы.

XIII. При выходѣ Императорской Фамиліи изъ церкви, всѣ Кавалеры ордена Св. Георгія, кромѣ на- ходящихся въ строю, при войскахъ; проходятъ изъ

VI. Kiedy już wszystko będzie gotowe do udania się do kościoła, wówczas Jego Cesarskiej Mości doniesie o tém Minister Cesarskiego Dworu, i po otrzymaniu roz- kazu, processya rozpocznie się w porządku następującym:

1) Dworu Jego Cesarskiej Mości Hof-Furyerowie i Kamer-Furyerowie, parami.

2) Mistrzowie i Wielki Mistrz Obrzędów.

3) Dworu Jego Cesarskiej Mości Kamer-Junkrowie, Szambelani i Dygnitarze Dworu Drugiej Klasy, parami, młodszy naprzód: Marszałek Dworu z laską.

4) Dygnitarze Dworu Pierwszej Klasy, parami, młód- si naprzód: sprawujący obowiązek Wielkiego Marszałka Dworu, z laską.

5) Cesarz Jego Mość z Cesarzową Jej Mością, ma- jąc za sobą Ministra Cesarskiego Dworu i deżurnych Je- nerył Adjutanta i Fligiel-Adjutanta.

6) Ich Cesarskie Wysokości, Następca Cesarzewicz, Wielki Xiążę Alexander Nikolajewicz, z Cesarzówną Wielką Xiężną Maryą Alexandrówną.

7) Jego Cesarska Wysokość, Wielki Xiążę Konstanty Nikolajewicz, z Wysokonarzczoną Jasnio Oświeconą Alexandrą Sasno-Altenburgską.

8) Ich Cesarskie Wysokości, Wielcy Xiążęta Nikolaj Nikolajewicz i Michajł Nikolajewicz.

9) Ich Cesarskie Wysokości, Wielki Xiążę Michajł Pawłowicz i Wielka Xiężna Helena Pawłówna.

10) Ich Cesarskie Wysokości, Wielka Xiężna Marya Nikolajewna i Xiążę Maximilian Leuchtenbergski.

11) Jej Cesarska Wysokość Wielka Xiężniczka Ka- tarzyna Michalówna.

12) Ich Cesarskie Wysokości, Xiążę Piotr Olden- burgski z Żoną.

13) Damy Stanu, Kamer-Frejliny i Frejliny, po pa- rze, podług starszeństwa.

VII. Przy wejściu do kościoła, Ich Cesarskie Mości spotkają: Metropolita Nowgorodzki i St. Peters- burgski, oraz znakomitsi duchowni, z krzyżem i wodą święconą.

VIII. Gdy Cesarstwo Ich Mość staną w kościele na swych miejscach, Członkowie Najświętszego Synodu i Nadworni Duchowni rozpoczną nabożeństwo, na ten obchód ułożone, z włączeniem do niego modłów, zwykle odprawianych w dzień Wielkiego Męczennika Św. Jerzego.

IX. Przed ukończeniem modłów, Jego Cesarska Mość raczy Sam przyprowadzić Wielkiego Xięcia Konstantego Nikolajewicza do pulpitu, przed Krzyż Święty i Ewange- lią, dla złożenia, na podstawie Ustawy o Cesarskiej Familii, przysięgi, tak na wierność Panującemu Monarsze i Oj- czyźnie, jako też na zachowanie prawa o sukcesyi i fami- lijnego rozporządzenia. Rotę przysięgi, umyślnie na ten cel ułożoną, Jego Cesarska Wysokość, Wielki Xiążę Konstanty Nikolajewicz odczyta w głos, poczem utwier- dzi ją własnoręcznym podpisem.

X. Po wykonaniu przysięgi, będzie odśpiewany hymn: „Ciebie Boże chwalamy“, przy 301 wystrzale z dział Pie- tropawłowskięj Twierdzy i wśród odgłosu dzwonów wszystkich kościołów; w tymże czasie Cesarskie regalia będą odniesione na powrót z kościoła do Sali Brylantowęj. w wólęj wymienionym porządku.

XI. Po prześpiewaniu hymnu o długie lata, Członkowie Najświętszego Synodu składają powinszowania Najjaś- niejszemu Cesarstwu Ich Mość i Jego Wysokości, WIEL- KIEMU Xięciu Konstantemu Nikolajewiczowi.

XII. Poczem, Ich Cesarskie Mości, z Najjaśniejszą Familją, raczą powracać w tymże porządku z kościoła do Sali Św. Jerzego, gdzie przed tronem postawiony będzie pulpit z Krzyżem i Ewangelją i znamię Ekwipaży Gwar- dyi. Poprzedzający Dygnitarze Dworu zatrzymują się w Galeryi Portretowęj, a Damy Dworu idą do Sali i sta- wają po lewéj stronie Tronu, na zrobioném podwyższeniu po za frontem; przy nich Damy Miejskie.

XIII. Przy wyjściu Cesarskiej Familii z kościoła, wszyscy Kawalerowie Orderu Św. Jerzego, pró z znajdu- jących się w szyku wojskowym, przechodzą z kościoła

церкви прямо через Портретную Галерею в Георгиевский зал, и занимают места возле Городских Дамь.

XIV. Дипломатический Корпус, Члены Государственного Совета, Сенаторы и прочие знатные особы становятся, по правую сторону от Трона, на одобранномъ возвышеніи.

XV. При входѣ въ залъ, Государь Императоръ изволитъ подвести Государя Великаго Князя Константина Николаевича къ аналою подъ вышеозначенное знамя, гдѣ Его Высочество, равнымъ образомъ, произнесетъ, на вѣрность службы Государю Императору и Отечеству, присягу, которая будетъ читана Оберъ-Свищенникомъ Гвардіи, Протопресвитеромъ *Музовскимъ*, и повторяема въ-слухъ Его Высочествомъ.

XVI. За симъ Императорская Фамилія изволитъ возвратиться во внутренніе покои тѣмъ же порядкомъ.

XVII. Вечеру весь городъ будетъ иллюминированъ.

Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 8-го Нолбря, Члену Государственного Совета, Главноуправляющему II-мъ Отдѣленіемъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи, Статсъ-Секретарю, Дѣйствительному Тайному Совѣтнику Графу *Блудову*, повелѣно вступить, по возвращеніи изъ Италіи, въ исправленіе своей должности, какъ по II-му Отдѣленію Канцеляріи, такъ и по Государственному Совету.

Сюда прибылъ обратно изъ—за границы, Членъ Комиссіи для разсмотрѣнія и составленія законовъ Царства Польскаго, состоящій при Главноуправляющемъ II-мъ Отдѣленіемъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Губе*.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 19 Нолбря.

Сегодня, въ четвертомъ часу по-полудни, Императоръ и Императрица возвратились изъ Пресбурга, въ вождѣнномъ здравіи.

— Въ программѣ предметовъ, предположенныхъ правительствомъ для представленія венгерскому сейму, заключается рядъ важныхъ реформъ, которыхъ всѣ весьма желаютъ.

— Фельдмаршалъ-Лейтенантъ Мартини, директоръ вѣнер-вейштатской военной академіи, назначенъ вице-адмиломъ австрійскаго флота, вмѣсто скончавшагося эрцгерцога Фридриха.

Венеція, 14 Нолбря.

Вчера прибыла сюда эрцгерцогиня Марія Луиза, проездомъ въ свои владѣнія.

— Австрійскій флотъ понесъ снова значительную потерю; сегодня скончался несторъ его, вице-адмиралъ гр. Дандоло, на 86 году своей дѣятельной жизни.

Прага, 2 Нолбря.

Ночью, съ 13-го на 14-е число п. м., скончался здѣсь Іосифъ Юнгманъ, одинъ изъ знаменитѣйшихъ славнофиловъ нашего времени, главный двигатель богемскаго языка и литературы, знатокъ значительнѣйшей части европейскихъ языковъ и словесности; ему было 75 лѣтъ отъ роду.

Краковъ, 14 Нолбря.

13 числа с. м., скончался въ здѣшнемъ городѣ, на 62 году отъ роду, Адамъ Кржижановскій, О. П. Д-ръ, заслуженный профессоръ и б. Ректоръ Ягеллонскаго университета, президентъ ученаго общества, Меценатъ краковскихъ судебныхъ мѣстъ и т. д. Бренныя его останки, послѣ панихиды совершенной въ Архипресвитерской церкви Божіей Матери, были перевезены для погребенія въ деревню Чулицы, вотчинное имѣніе покойнаго, вблизи Кракова.

wprost przez Galeryą Portretową do Sali Św. Jerzego gdzie zajmują miejsca obok Dam Miejskich.

XIV. Ciąło Dyplomatyczne, Członkowie Rady Państwa, Senatorowie i inne znakomitsze osoby, stawają po prawej stronie Tronu, na urządzonem podwyższeniu.

XV. Przy wejściu do Sali, Jego Cesarska Mość raczy przyprowadzić WIELKIEGO XIĘCIA KONSTANTEGO NIKOŁAJEWICZA do pulpitu pod wyżej wymienioną chorągiew, gdzie Jego Wysokość, tymże sposobem, wykona na wierność służby Cesarzowi Jego Mości i Ojczyźnie, przysięgę, którą będzie czytał Wielki Kapelan Gwardyi, Archypresbiter, *Muzowski*, a Jego Wysokość powtórzy w głos.

XVI. Poczemъ Familia Cesarska raczy powrócić do pokojów wewnętrznych w tymże porządku.

XVII. Wieczorem całe miasto będzie oświetlone.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, 8-go Listopada, Członkowi Rady Państwa, Głównozarządzającemu II-m Oddziałemъ Własnej Jego Cesarskiej Mości Kancellaryi, Sekretarzowi Stanu, Rzeczywistemu Radzcy Tajnemu Hrabieму *Bludow*, rozkazano, po powrocie z Włoch, wejść w sprawowanie swego obowiązku, tak w II-m Oddziale Kancellaryi, jako też w Radzie Państwa.

Przybył tu w powrocie z podróży za granicę, Członek Komisji do rewizji i ułożenia praw Królestwa Polskiego, zostający przy Głównozarządzającym II-m Oddziałemъ Przybocznej Kancellaryi Jego Cesarskiej Mości, Rzeczywisty Radzca Stanu *Hube*.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Wiedeń, 19 listopada.

W dniu dzisiejszym, po godzinie 3-jej z południa, Cesarz i Cesarzowa wrócili w požądanemъ zdrowiu, z podróży do Presburga odbytej.

— Program przedmiotów, które rząd każe przelożyć Sejmowi Węgierskiemu, obejmować ma szeregъ ważnychъ reformi powszechnie požądaných.

— Feldmarszałekъ Porucznikъ Martini, Dyrektorъ akademii wojskowej wъ Wiener-Neustadt, mianowany został Vice-Admirałemъ marynarki austriackiej, w miejsce zmarłego Arcy-Xięcia Fryderyka.

Wenecya, 19 listopada.

Wczoraj, przybyła tu z Tryestu Arcy-Xiężna Marya Ludwika, udając się do państwъ swoich.

— Marynarka Austriacka poniosła znowu stratę, dzisiaj bowiem umarł jej Nestor, Vice-Admirał Hr. Dandolo, w 86 roku swego czynnego życia.

Praga, 2 listopada.

W nocy z d. 13 na 14 z. m., umarł tu Józef Jungman, jeden z największychъ Sławianofilówъ naszychъ czasów, główny wskrzesicielъ języka i literatury czeskiej, znawca większej części języków i literatur europejskich. Żył lat 75.

Krakow, 20 października.

Dnia 13 b. m. rozstał się z tymъ światemъ w mieście tutejszemъ, przeżywszy lat 62, s. p. Adam Krzyżanowski, O. P. Dr. wystużony Professor i były Rektorъ Uniwersytetu Jagiellońskiego, oraz Prezesъ towarzystwa naukowego, Mecenas przy sądachъ Krakowskich i t. d. Zwłoki jego, po soleńnemъ nabożeństwie w kościele Archi-Presbyteryalnymъ N. Maryi Panny, przewiezione zostały na wieczny spoczynekъ do Czulic, wsi dziedzicznej pod Krakowem.

Франція.

Парижъ, 20 Ноября.

Вчера происходило въ присутствіи Короля со-вѣщаніе министровъ; потомъ Его Величество при-нималъ адмирала Брюа, прибывшаго съ огаитскихъ острововъ и привезшаго съ собою дѣтей тамошнихъ жителей.

— Въ *Courrier Français* за достовѣрное утвержда-ютъ, что принцъ Жуэвильскій, получить званіе ве-ликаго-адмирала, въ которое онъ не можетъ быть воз-веденъ королевскимъ постановленіемъ, но только въ слѣдствіе проекта закона, который министерство намѣ-рено предложить палатамъ.

— Главный совѣтъ сенскаго департамента, собрав-шійся нынѣ подъ предсѣдательствомъ Г. Араго, вчера объявилъ себя рѣшительно въ пользу реформы вы-боровъ. Это засѣданіе было весьма шумно. Пре-фектъ Рамбюто объявилъ, что онъ имѣетъ предпи-саніе противиться всѣмъ преніямъ по сему пред-мету, такъ какъ законъ рѣшительно воспрещаетъ глав-нымъ совѣтамъ заниматься политикою. Но нѣсколь-ко членовъ убѣдили префекта департамента, официа-льными рапортами министра Дюшателя, что де-партаментскіе главные совѣты (соотвѣтствующіе прус-скихъ провинціальнымъ сеймамъ) вправѣ заниматься всѣмъ, что только относится къ законодательству.

— Маркизь Норменби, съ супругою, отправился въ Лондонъ на засѣданія парламента; въ отсутствіе его будетъ исправлять его должность лордъ Вильямъ Гер-вей, въ званіи повѣреннаго въ дѣлахъ. Англійскій посланникъ возвратится сюда въ половинѣ Декабря.

— Французскій повѣренный въ дѣлахъ въ Неаполѣ г-нъ Лютеротъ, по причинѣ неудовольствія прои-сшедшаго между нимъ и неаполитанскимъ министромъ полиціи дель Каррето, при опечатаніи бумагъ графа Брессона, просилъ правительство объ отозваніи его от-туда. Тѣло графа Брессона, привезенное въ Парижъ, поставлено въ церкви Божіей Матери Лоретской, откуда перевезено оно будетъ въ Вожскій департа-ментъ.

— Отецъ графа Брессона еще живъ, но не дума-ютъ, чтобы онъ пережилъ этотъ ударъ. Восприимчи-цею сына гр. Брессона была, какъ извѣстно, Королева Изабелла, наименовавшая цовокрещеннаго герцогомъ *San-Isabel*.

21 Ноября.

Вчера, персидскій посланникъ, Мирза Могам-медъ-Али-Хавъ возвращающійся въ Персію, имѣлъ честь откланяться Королю.

— Египетскій намѣстникъ прислалъ сюда пятер-выхъ молодыхъ людей изъ духовнаго званія, для обу-ченія французскому законодѣлнію.

— Новѣйшія депеши изъ Швейцаріи, полученныя въ Парижѣ и предвѣщающія начатіе непріязненныхъ дѣйствій, причинили, какъ говорятъ, въ Тюллерій-скомъ кабинетѣ большое движеніе. Полагаютъ, что Франція займетъ теперь швейцарскую границу, чтобъ быть на все готовою, потому что французскій каби-нетъ настаиваетъ, по соглашенію съ Берлинскимъ, Вѣнскимъ, Санктпетербургскимъ и Лондонскимъ ка-бинетами, чтобъ настоящее положеніе двадцати двухъ кантоновъ осталось неизмѣненнымъ. Хотя Англія объ-явила себя рѣшительно противъ всякой иностранной интервенціи, однако же она хочетъ, соглашаясь въ этомъ отношеніи съ четырьмя другими великими Дер-жавами, чтобы швейцарскій союзъ продолжалъ суще-ствовать только въ томъ видѣ, какъ онъ былъ образо-ванъ, въ 1815, вѣнскимъ и парижскимъ Миромъ.— По извѣстіямъ съ швейцарской границы, тамъ не произошло не только усиленія французскихъ войскъ, но войска даже не придвинуты къ границѣ изъ мѣстъ, гдѣ они составляютъ гарнизонъ.

— Изъ Тулона вышелъ корабль, нагруженный раз-ными припасами для флота принца Жуэвильскаго, находящагося, по послѣднимъ извѣстіямъ, еще въ Спеціи.

— Королевскимъ постановленіемъ, 218 Негровъ, принадлежащихъ вѣдомству государственныхъ иму-ществъ, отпущены на волю.

Франція.

Парижъ, 20 listopada.

Wczoraj odbywała się rada Ministrów, pod prze-wodnictwem Króla; następnie Admirał Bruat z dziećmi mieszkańców wysp Otaickich, które do Francji przywiózł, miał posłuchanie u Monarchy.

— *Kuryer francuzki* donosi za rzecz pewną, że dla Xię-cia Joinville ma być utworzona posada Wielkiego Admira-ła; dostojność ta atoli niema być Xięciu udzieloną przez po-stanowienie Królewskie, ale dopiero w skutku prawa, któ-re gabinet Izhom, przychylnym sobie, przełoży.

— Jeneralna Rada Departamentu Sekwany, zgroma-dzona w téj chwili pod przewodnictwem P. Arago, oświad-czyła się wczoraj stanowczo za reformą wyborów. Po-siedzenie to było bardzo burzliwe. Prefekt Rambuteau oświadczył, że ma polecenie oprzeć się wszelkim rozpra-wom o tym przedmiocie, gdyż prawo zabrania wyraźnie Ra-dom Jeneralnym zajmować się polityką. Ale kilku człon-ków dowiodło Prefektowi departamentu, trzymając w ręku urzędowe raporta Ministra Duchatel, że Departamentowe Rady Jeneralne (odpowiadające Pruskim Sejmom provin-cjonalnym) zajmować się mogą wszystkim, co tylko ty-cze się prawodawstwa.

— Margrabia Normanby z żoną swoją wyjechał na obra-dy parlamentu do Londynu; zastępować go będzie w obo-wiążkach poselskich Lord Visiam Harwey, w charakterze sprawującego interessa. Posel angielski spodziewany jest z powrotem w połowie grudnia.

— Sprawujący interessa francuzkie w Neapolu, P. Lut-teroth, w skutku nader przykrego zajścia z Neapolitańskim Ministrem policji del Caretto, przy opieczetowaniu papie-rów Hr. Bresson, przesłał do rządu notę z prośbą o swe odwołanie. Zwłoki Hr. Bresson przywiezione do Paryża, złożono tymczasowie w kościele Panny Maryi Loretańskiej, skąd do departamentu Vosges przewiezione zostaną.

— Ojciec Hrabiego Bresson żyje jeszcze, ale nie sądzą, aby ten cios przeżył. Syna zaś jego, jak wiadomo, trzy-mała do chrztu Królowa Izabella i mianowała Xięciem San Isabel.

Dnia 21 listopada.

W dniu wczorajszym, dawał Król posłuchanie po-żegnalne Posłowi Szacha Perskiego, Chanowi Mirza Mo-hammed-Ali, wracającemu do Państw swego Monarchy.

— Wice-Król Egiptu przysłał tu pięciu młodych ludzi, którzy, należąc do stanu duchownego, mają się ćwiczyć w prawie francuzkiem.

— Ostatnie depeze ze Szwajcaryi otrzymane w Pary-żu i donoszące o rozpoczęciu nieprzyjacielskich kroków, wywołały, jak mówią, wielki ruch w gabinecie Tuilleryj-skim. Sądzą, że Francya zajmie teraz granicę Szwajcar-ską, aby być na wszystko gotową, gdyż gabinet francuzki, w porozumieniu z Berlińskim, Wiedeńskim, St. Peters-burgskim i Londyńskim, obstaje koniecznie przy tém, aby obecne położenie dwudziestu dwóch Kantonów pozostało bez zmiany. Chociaż zaś Anglia oświadczyła się przeciw wszelkiej zagranicznej interwencyi, jednakże pragnie i ona, zgadzając się w tym względzie ze czterema innemi wielkimi mocarstwami, aby Związek Szwajcarski istniał na-dal w tym tylko kształcie, jaki mu nadały w r. 1815, kong-ress Wiedeński i traktat Paryzki.— Atoli podług wiado-mości z granicy Szwajcarskiej, wojska francuzkie nie tylko nie zostały tam bynajmniej powiększone, ale się nawet nie pösunęły ku granicy z miejsc, gdzie dotąd stały zalogą.

— Z Tulonu odpłynął okręt z zapasami dla floty Xięcia Joinville, która, według ostatnich wiadomości, jeszcze się w Spezzii znajdowała.

— W skutku postanowienia Królewskiego, udarowano wolnością 218 Murzynów, należących do dobr korony w koloniach.

Лондонъ 15 Ноября.

По извѣстіямъ съ острова Мадеры, Королева Аделаида прибыла туда благополучно.

— Съ острова Мальты пишутъ, что сэръ Вильямъ Паркеръ, съ 6 линейными кораблями и 4 фрегатами, вышелъ 6-го с. м. въ Средиземное море. Назначеніе этого флота не извѣстно, но говорятъ, что адмиралъ не возвратится въ Мальту въ концѣ Декабря, а равно, что корабль *Albion* выйдетъ въ Лиссабонъ, чтобы присоединиться къ эскадрѣ адмирала Пэнна.

— Пароходомъ *Wilberforce* получено здѣсь изъ Гамбурга 100,000 ф. ст. золотомъ. Векоръ получено еще будетъ около 1½ милліона ф. стерл.

— Въ *Times* обнародована депеша министра колоній, гр. Грея, подписанная 30 Октября, и посланная Ямайскому губернатору, заключающая важное постановленіе для остъ-индскихъ колоній, которыя преимущественно жаловались на то, что со времени освобожденія Негровъ, они терпятъ недостатокъ въ рабочихъ. Постановленіе это заключается въ томъ, что отнынѣ купеческія остъ-индскія суда могутъ останавливаться въ тѣхъ гаваняхъ африканскихъ береговъ, гдѣ есть ни невольничества, ни торговли невольниками, и брать Негровъ въ Остъ Индію, кои добровольно согласятся отправиться туда на заработки, по договору и на условленное время.

— Изъ Дублина пишутъ отъ 9-го числа, что ирландскіе члены парламента вчера положили, въ частномъ собраніи — вопросъ — относительно уничтоженія уни, — представить парламенту для обсужденія, немедленно послѣ опредѣленія необходимыхъ мѣръ вспоможенія для Ирландіи.

— По письму изъ Дублина отъ 10 Ноября, Строкстеймское графство находится въ ужасномъ положеніи: значительное число лицъ сдѣлалось тамъ жертвою разбоевъ и смертоубійства. Города и деревни наполнены разбойниками. Никто изъ нихъ не хочетъ трудиться, и однако они не терпятъ никакого недостатка. Солдаты и полицейскіе чиновники изнурены чрезвычайными трудами.

— 14-го с. м. собираемы были здѣсь добровольныя приношенія для памятника О'Коннелла. Сумма этихъ приношеній, по всемъ приходамъ Лондона, составляетъ 1,290 ф. ст.

— Въ Шотландіи, работы при желѣзныхъ дорогахъ приостановлены и очень много людей осталось безъ работы.

18 Ноября.

Сегодня въ часъ по-полудни происходило открытіе парламента, согласно постановленію Королевы. Множество публики собралось на это торжество, потому, что носились слухи, что Королева лично откроетъ засѣданія; однако ожиданіе это не исполнилось. Въ два часа, въ верхнюю палату, члены нижней приглашены были къ рѣшеткѣ, для выслушанія повелѣній Королевы, послѣ чего они возвратились въ свою палату для выбора президента. Лордъ Сеймуръ предложилъ въ эту должность прежняго президента г-на Шевъ-Лефевра, и какъ это подтверждено было многими членами разныхъ партій, то палата, при громкихъ рукоплесканіяхъ единогласно избрала его въ президенты. Г-нъ Шевъ-Лефевръ поблагодарилъ за лестный о немъ отзывъ членовъ, и обѣщаль исполнять обязанности своего званія вѣрно и безпристрастно. Послѣ выбора президента, палата по предложенію лорда Джона Росселя, отерочила свои засѣданія до слѣдующаго дня.

— Третьяго дня происходило засѣданіе кабинета въ министерствѣ иностранныхъ дѣлъ, а вчера лордъ Джонъ Россель давалъ въ своемъ домѣ, Чатомс-Плаесъ обычный обѣдъ для всѣхъ министровъ.

— По письму изъ Фальмута, на кораблѣ, прибывшемъ туда изъ чернаго моря, появилась холера. Корабль сей тотчасъ подвергнуть былъ карантину. Въ городахъ Фальмутъ и Главертанъ учреждены холерныя Комитеты.

Ш в е й ц а р я .

Кантонъ Бернскій.

Большая часть корпуса, осаждавшаго Фрейбургъ, уже наступаетъ на Люцернъ. Болѣе 20,000 всѣхъ родовъ войска и 60 орудій разныхъ калибровъ покрываютъ ведущія туда большія дороги. Войска идутъ по тремъ дорогамъ: по большой Бернской дорогѣ,

Лондонъ, 16 listopada.

Według wiadomości dziś nadeszłych z Madeiry, Królowa Adelaida przybyła w dobrém zdrowiu na pomienioną wyspę.

— Donoszą z Malty, że Sir William Parker, z flotą złożoną z 6-ciu okrętów liniowych i 4 fregat, wypłynął 6 b. m. z tamtejszego portu na morze Śródziemne. Właściwe przeznaczenie floty nie jest wiadome; mówią tylko, że Admirał nie wróci do Malty przed końcem Grudnia, tudzież, że okręt *Albion* uda się do Lizbony, dla powiększenia Floty Admirała Napier.

— Parostatek *Wilberforce* przybył tu z Hamburga ze 100,000 f. szt. w złocie. Dalsze posyłki nadejść mają do wysokości 1½ mil. f. szt.

— *Times* ogłasza depeszę Ministra osad, Hr. Grey, datowaną 30 października i przesłałą Gubernatorowi Jamajki, a zawierającą ważne przyzwolenia dla osad zachodnio-indyjskich, których głównem zażaleniem było to, że od czasu usamowolnienia niewolników doznają braku robotników. Przyzwolenie to zasadza się na tém: „że odtąd wolno jest kupieckim statkom zachodnio-indyjskim, zawijać do tych portów pobrzeża afrykańskiego, gdzie ani niewolnictwo, ani handel niewolnikami nie istnieje, i zabierać Murzynów do Indyi zachodnich, którzyby dobrowolnie chcieli się udać do roboty na czas kontraktem oznaczony mający”.

— Z Dublina piszą pod d. 9 b. m., że Irlandczycy członkowie Parlamentu postanowili dnia poprzedniego na prywatnem zgromadzeniu kwestyą względem zniesienia Unii, wnieść na narady Parlamentu, zaraz po uchwaleniu potrzebnych środków pomocy dla Irlandyi.

— Według listu z Dublina z d. 10 listopada, hrabstwo Strokestajm w okropnem znajduje się położeniu: znaczna liczba osób padła już tam ofiarą rozboju i morderstwa. Miasta i wsie napelnione są rozbojnikami. Nikt z nich nie chce pracować, a jednak im na niczem nie zbywa. Żołnierze i policjanci wyniszczeni są od trudów.

— Dnia 14 b. m. zbierano tu ofiary na pomnik dla O'Connell'a, a składka we wszystkich parafiach Londyńskich, przyniosła 1,290 funt. szter.

— W Szkocyi zawieszono roboty przy drogach żelaznych; z tego powodu wiele ludzi utraciło zarobek.

Dnia 18 listopada.

Dzisiaj, o godzinie 1-jej z południa, nastąpiło otwarcie parlamentu, stosownie do poprzedzającej odezwy Królowej. Na uroczystość tę przybyło multum osób; krążyła bowiem pogłoska, że Królowa parlament osobiście zagai, co się jednak nie ziściło. O godzinie 2-jej, Izba Niższa powołana była przed kratki Izby Wyższej, w celu wysłuchania poselstwa Królowej, poczem wróciła do sali swoich posiedzeń, dla zajęcia się wyborem Mówcy (Prezesa). Lord Seymour przedstawił na ten urząd dawniejszego Mówcę, P. Shaw-Lefevre, a gdy ten wniosek przez kilku członków rozmaitych stronnictw żywo poparty został, Izba śród oklasków obrąta go jednomyślnie swoim przewodnikiem. P. Shaw-Lefevre złożył dzięki za udzielone mu pochwały i przyrzekł wiernie i bezstronnie pełnić swe obowiązki. Po wyborze mowcy, Izba na wniosek Lorda John Russell odroczyła swe obrady do dnia następnego.

— Onegdaj odbywała się walna rada gabinetowa w ministerstwie spraw zagranicznych, a w dniu wczorajszym Lord John Russell dawał w swoim mieszkaniu, Chatam-Place, zwykły obiad gabinetowy dla wszystkich członków ministerstwa.

— Według listu z Falmouth, na okręcie przybyłym tam z morza Czarnego, pokazała się cholera. Okręt ten poddano zaraz pod kwarantannę. Miasta Falmouth i Glaverston ustanowiły Komitety lekarskie.

S z w a j c a r y a .

Kanton Berneskій.

Większa część korpusu, który działał przeciw Fryburgowi, obróconą została i daży już ku Lucernie. Więcej niż 20,000 wszelkiego rodzaju wojska i 60 dział różnego kalibru pokrywają prowadzące tam wielkie drogi. Wojsko idzie trzema szlakami: wielką Berneską drogą, przez

через Вернь, на Лангенталь и Бургдорф; через Зумисвальд на Гутвилль, и по Эмменской долине на Энтлибухъ. Отдѣленіе, избравшее два послѣднія направленія, двинулось изъ Фрейбурга не через Бернь, но через Туль, и достигнетъ границы Люцернскаго Кантона на поздній конецъ 17-го числа въ полдень. Главный Штабъ резервовъ, подъ командою Оксенбейна, долженъ былъ имѣть вочлеги, 16-го, въ Зумисвальдѣ, и 17-го въ Гутвилль. Главный Штабъ всѣхъ войскъ Сейма прибылъ, 16-го числа, ввечеру, въ Аарау. Полагаютъ, что на границѣ Ааргаускаго и Люцернскаго Кантоновъ произойдетъ вскорѣ генеральное сраженіе. Женевско-Ваадтская дивизія осталась въ Фрейбургѣ, для занятія его и наблюденія за Валлисомъ. Прочія пять дивизій (60,000, человекъ) будутъ дѣйствовать противъ Люцерна. Дюфуръ будетъ наступать, съ дивизією Буркардта, изъ Аарау чрезъ Семнахъ, который, какъ говорятъ, уже занятъ войсками Союза. Такимъ образомъ, вфронтно, 18-го Ноября, Люцернскій Кантонъ будетъ атакованъ со всѣхъ сторонъ. Между тѣмъ, въ немъ быстро продолжаютъ военныя приготовленія, и онъ вполне воспользовался должнмъ колебаніемъ Сейма Люцернцы испортили всѣ дороги и всюду заложили множество минъ. Вообще считаютъ ихъ 36. Большая часть войскъ все еще стоитъ около города, чтобы не раздробить силъ по границамъ. Уттервальдскій ландштурмъ перешелъ чрезъ Брюингъ, для защиты этого прохода.

Въ засѣданіи Сейма, 15-го числа, было предложено назначить комиссію, которая должна отправиться въ Фрейбургъ и представить Сейму предложенія о новомъ устройствѣ тамошнихъ дѣлъ. Старые кантоны подали голосъ противъ этого предложенія, какъ нарушающаго независимость кантоновъ, но при собираніи голосовъ оказались въ пользу предложенія 12½ голосовъ.—Обезоруженіе Фрейбургскаго Кантона было произведено не съ надлежащею осторожностію. Уже при вступленіи войскъ Сейма въ Фрейбургъ, изъ одного домика у Муртенскихъ Воротъ выстрѣлили по авангарду, но ни въ кого не попали. На другой день, изъ одного загороднаго дома былъ вновь сдѣланъ выстрѣлъ, которымъ убили часовъ го. Неизвѣстно, какія мѣры приметъ противъ этого комендантъ, Полковникъ Рилли-Кототапъ. Въ окрестностяхъ войска отмщаютъ сами за себя: каждый домъ, изъ котораго выстрѣлятъ, они зажигаютъ; каждаго поселеница, схваченнаго съ оружіемъ въ рукахъ, разстрѣливаютъ. Этой участи уже подверглись нѣсколько солдатъ ландштурма и одинъ Іезуитъ. Войска чрезвычайно ожесточены противъ Іезуитовъ. Всѣ дома ихъ разрушены. Лѣтнее мѣстопробываніе Іезуитовъ, прекрасный замокъ Бельфо, былъ разрушенъ однимъ Бернскимъ батальономъ. Во всѣхъ монастыряхъ стоятъ солдаты.

Испанія.

Мадридъ, 4 Ноября.

Министерскій переломъ кончился вчера. Только дѣятельность Королевы Христины могла предупредить интригу, которая состояла въ слѣдующемъ:

Гдѣ Саламанка и Эскозура успѣли неходатайствовать тайную аудіенцію у юной Королевы. Оба эти бывшіе министра представили ей, что Королева Христина, вмѣстѣ съ настоящимъ министерствомъ и умѣренною партією составилъ планъ, по коему она, т. е. Королева Изабелла, должна быть провозглашена неспособною къ управленію, а королевскій вѣнецъ—предоставленъ принцессѣ Монпансіерской. Юная Королева, выразивъ свое убѣжденіе въ существованіи таковаго преднамѣренія, изъявила готовность назначить новое министерство, состоящее изъ пуританской партіи, и уже взялась было за перо, чтобы подписать изготовленное съ этою цѣлію постановленіе, какъ вдругъ вошла въ залу Королева Христина, взяла изъ руки ея перо, обеихъ бывшихъ министровъ назвала измѣнниками и приказала имъ удалиться.

Нѣкоторые утверждаютъ, что военный министръ, генералъ Кордова, и министръ торговли, генералъ Росъ-де-Олано, вошли было въ тайное сношеніе съ Г. Саламанкою, убѣдившись, что генералъ Нарваезъ хочетъ удалить ихъ изъ кабинета. Такимъ образомъ въ цѣпи измѣнъ, совершенныхъ этими господами, прибавилось новое звѣно. Достоверно то, что—какъ Королева Христина, такъ и генералъ Нарваезъ, убѣдившись въ обоюдной опасности, признали необходимыми сдѣлать другъ другу нѣкоторыя уступки, для обезпеченія себя

Bern, на Langenthal i Burgdorf; przez Sumiswald na Hutwill i przez Emmenthal na Entlibuch. Oddziały, które idą w tych dwóch ostatnich kierunkach, udały się z Fryburga nie przez Bern, ale przez Thun, i dōjdą do granicy Kantonu Lucerny, najpóźniej dnia 17 o południu. Główny sztab wojsk odwodowych, pod dowództwem Ochsenbeina, powinien być mieć nocleg d. 16. w Sumiswald, a 17 w Hutwill. Główny sztab wszystkich wojsk ze strony Sejmu, przybył d. 16 wieczorem do Aarau. Sądzą, że na granicy Kantonów Argowii i Lucerny zajdzie wkrótce stanowcza bitwa Genewsko-Waadtländzka dywizya została w Fryburgu, dla zajęcia go i czuwania nad Kantonem Walezyi (Wallis). Pozostałe pięć dywizji (60,000 ludzi) działac będą przeciw Lucernie. Dufour zbliżac się będzie, z dywizją Burkharda, z Aarau przez Sempach, który, jak mówią, już jest zajęty przez wojska Związkowe. Tym sposobem, d. 18 listopada, Kanton Lucerny będzie zapewne napadnięty ze wszech stron razem. Tymczasem przygotowania do obrony i uzbrojenia wojenne postępują w nim z wielkim pośpiechem, i rząd tamedzyny skorzystał ile tylko mógł z długiego wahania się Sejmu. Mieszkańcy Lucerny popsuli wszystkie drogi w swoim Kantonie i w bardzo wielu miejscach założyli miny. W ogólnosci liczą ich 36. Większa część wojska ciągle jeszcze stoi skupiona około miasta Lucerny, ażeby nie rozdrabiac się na granicach. Milicya Kantonu Unterwalden przeszła przez Brünię, dla obrony tego wąwozu.

Na posiedzeniu Sejmu dnia 15 listopada, uczyniono wnioszek, aby wyznaczyc Kommissyę, która miała udać się do Fryburga i podac Sejmowi plany względem nowego urzadzienia spraw tamedzyny. Stare kantony głosowały przeciw temu wnioskowi, jako naruszającemu niezawislosć Kantonów, atoli przy zbieraniu głosów, większość 12½ głosów okazała się za tym wnioskiem, który zatem został przyjęty. Przy rozbrojeniu Kantonu Fryburgskiego, nie zachowano jak się zdaje, stosownych ostrożności, gdyż już przy wejściu wojska Sejmowego do Fryburga, z jednego domku u bramy Murten, wystrzelono do przedniej straży, chociaż kula nie trafiła nikogo. Nazajutrz, z inego także domu na przedmieściu, znowu dany był wystrzał, od którego poległ żołnierz na straży stojący. Nie wiadomo jeszcze jakie przeciwko temu środki przedsięweźmie nadal Kommandant, Półkownik Rilliet Constant. W okolicach miasta, wojska same mszczą się za siebie: każdy dom z którego wypadnie wystrzał, wnet palą; każdego wieśniaka, schwytanego z bronią w rękę, rozstrzelują. Temu losowi uległo już kilku żołnierzy z milicyi i jed-n Jezuita. Wojska są nadzwyczajnie rozjątrzone przeciwko Jezuitom. Wszystkie ich domy ulegają zburzeniu. Letni pobyt Jezuitów, piękny zamek *Be fo*, został całkiem zniszczony przez jeden batalion Bernski. We wszystkich klasztorach stoją żołnierze.

Hiszpania.

Madryt, 4 listopada.

Przesilenie ministeryalne zostało wczoraj rozwiązane. Czujność i czynność Królowej Krystyny mogły jedynie zapobiedz intrydze zupełnie przeciwnej jej celom. Rzecz miała się następnie:

Panem Salamanca i Escosura udało się wyjednać tajne posłuchanie u młodej Królowej. Obaj ci ex-Miistrowie przedstawili jej, że Królowa Krystyna, łącznie z teraźniejszym ministerstwem i stronnictwem umiarkowanym, ułożyła plan, według którego ona, Królowa Izabella, za niezdolną do rządów ma być ogłoszona, a korona Xięźnie Montpensier przyznana. Sama młoda Królowa, objawivszy przekonanie swoje o istnieniu podobnego zamiaru, oświadczyła gotowość mianowania nowego ministerstwa z Purytanów złożonego, i już ujęła za pióro w celu podpisania nowych nominacyj, gdy Królowa Krystyna weszła do pokoju, pióro jej z ręki wyrwała, i zwał budwóch ex-Miistrów zdrajcami, oddalić im się kazała.

Niektórzy utrzymują także, że Minister wojny, Jenerał Cordova, i Minister handlu, Jenerał Ros de Olano, porozumieli się byli potajemnie z Panem Salamanca, przekonawszy się, że Jenerał Narvaez chce ich się z gabinetu pozbyć. Tym sposobem, do łańcucha zdrad popełnionych już przez tych Pauów, dodano jeszcze jedno nowe ogniwo. To pewna, że tak Królowa Krystyna jako i Jenerał Narvaez, przekonani o wspólnem niebezpieczeństwie, uznali potrzebę uczynienia sobie wzajemnych przyzwoleń, dla zabezpieczenia siebie przeciw dalszym podobnym zamachom.

отъ такихъ покушеній. И такъ Королева Христина согласилась, чтобы генералъ Нарваэъ вступилъ въ управление военнымъ министерствомъ и важнѣйшія военныя должности замѣнилъ по своему произволу, послѣдній же согласился принять въ составъ кабинета лицо, благопріятствующее Королевѣ Христинѣ. Въ слѣдствіе сего, Королева, по представленію своей родительницы, назначила вчера президента министровъ, генерала Нарваэа, вмѣсто генерала Кордова, военнымъ министромъ, и взяла у генерала Росъ де-Олано портфель министра торговли и просвѣщенія, который ввѣрила временно министру внутреннихъ дѣлъ, г-ну Сарториусу, пока Королева Христина не укажетъ на лицо, которое должно занять эту должность. Въ то же время лишены были должности: генералъ инспекторъ конницы, генералъ Хозе-де-ла-Коча, и генералъ-инспекторъ пѣхоты, фельдмаршалъ Блясе; на ихъ мѣста назначены: Андалузскій генералъ — капитанъ, генералъ Шели, и начальникъ главнаго штаба арміи, генералъ Фигуэрасъ, мѣсто коего занялъ генералъ Сансъ, бывшій военный министръ при Петурисѣ. Въ то время, когда были изготавляемы вышеказанныя производства и удаленія, войска въ казармахъ стояли подъ ружьемъ. Говорятъ, что Королева Христина условилась также съ генераломъ Нарваэомъ, на счетъ того, чтобы принцесса Монпансье, прибыла сюда вмѣстѣ съ своимъ супругомъ.

— Г. Саламанка призналъ необходимымъ, возвратитъ въ королевское казначейство свою часть взятыхъ имъ изъ сего же казначейства трех-процентныхъ ассигнацій, чтобы избѣгнуть настоящаго обвиненія въ собраніи Кортесовъ. Утверждаютъ, что состояніе его финансовъ совершенно разстроено, и что кредиторы начинаютъ уже вызывать его въ судъ.

— Эспартеро отказался отъ предложеннаго ему въ Лондонѣ посольскаго поста, единственно по поводу недостаточнаго состоянія своихъ финансовъ, и объявилъ, что онъ не принялъ бы сего назначенія даже отъ министерства, составленнаго изъ прежнихъ друзей его.

— Въ провинціяхъ Гренадѣ и Малагѣ повѣдилось множество разбойниковъ, кои задерживаютъ и грабятъ путешественниковъ.

7 Ноября.

Маркизь Мирафлоресъ назначенъ президентомъ сената, а вице-президентами назначены герцогъ Горійскій и герцогъ Англоне.

— Говорятъ, что генералы Кордова и Росъ-де-Олано намѣрены были подписать постановленіе о назначеніи генерала Алаіа председателемъ министровъ; но герцогъ Валенсія (Нарваэъ), узнавъ объ этомъ, испросилъ королевское повелѣніе объ удаленіи ихъ изъ министерства. Не смотря на то, по личному желанію генерала, генералъ лейтенантъ Росъ-де-Олано назначенъ посланникомъ въ Лиссабонъ, а генералъ-лейтенантъ Кордова пожалованъ кавалеромъ ордена Карла III большаго креста.

— Въ газетѣ *Espanol* напечатано письмо изъ Парижа, въ коемъ сообщаютъ, что Король Лудвикъ-Филиппъ совершенно отмѣнилъ свое мнѣніе на счетъ наслѣдства испанскаго престола. Нынѣ будто бы производятся тайныя договоры между Франціею и Англіею, результатомъ которыхъ будетъ то, что кортесы представятъ проектъ относительно возстановленія свѣтскаго закона.

— Министръ финансовъ заключилъ съ Санъ-Фернандскимъ банкомъ контрактъ, по силѣ коего, означенный банкъ обязался уплачивать казнѣ ежемѣсячно сумму, для погашенія которой уступлены банку казенныя подати.

— Вдова генерала Діега Леона, графиня Баласкоэнъ, скончалась вчера послѣ продолжительной болѣзни.

ГРЕЦІЯ.

Аины, 1 Ноября.

Дѣйствія англійскаго посланника одержали наконецъ побѣду; французская партія, послѣ кончины Колетти, пала духомъ. О министерствѣ подъ предѣтельствомъ Маурокардато нѣтъ и рѣчи; напротивъ президентомъ совѣта будетъ или Г. Трикуна или Коллотронис.

— Въ слѣдствіе посредничества Россійскаго и англійскаго посланниковъ, улаженіе спора съ Турціею, по видимому, весьма близко.

W skutek tego, Królowa Krystyna zezwoliła, aby Jenerał Narvaez objął ministerstwo wojny i wyższe posady wojskowe podług swego zdania osadził; on zaś ze swojej strony, zgodził się przyjmując do gabinetu osobę przyjemną dla Królowej Krystyny. Jakoż wczoraj, Królowa na przedstawienie swjej matki, mianowała Prezesa Ministrów, Jen. Narvaez, w miejsce Jen. Cordovy, Ministrem wojny, oraz złożyła Jenerala Ros de Olano z urzędu Ministra handlu i wychowania, który powierzyła tymczasowie Ministrowi spraw wewnętrznych, Pann Sartorius, dopóki Królowa Krystyna nie wskaże osoby, która tę posadę ma objąć. Równocześnie usunięci zostali ze swych posad: Jeneralny Inspektor jazdy, Jenerał José de la Concha, i Jeneralny Inspektor piechoty, Marszałek polny Blaser; w miejsce ich mianowani zostali: Jeneralny Kapitan Andaluzji, Jenerał Shelly, i Naczelnik sztabu głównego armii, Jenerał Figueras, którego miejsce zajął znowu Jenerał Sanz, Minister wojny za Isturiza. W czasie kiedy powyższe dymisyje i nominacye wygotowywano, wojska wkoszarach stały pod bronią. Mówią, że Królowa Krystyna umówiła się także z Jeneralem Narvaez, aby powtórnie wezwać Xięzpa Montpensier, iżby ja kuajprędzej z małżonkiem swoim tu przybyła.

— P. Salamanha uznał za stosowne, zwrócić kassie Królewskiej, swoje części wziętych z tejże kassy trzy-procentowych papierów, aby uniknąć formalnego oskarżenia w Kortezech. Głoszą, iż stan jego finansów jest zupełnie zniszczony, i że go już wierzytiele zaczynają zapożywać do sądu.

— Espartero odmówił miał przyjęcia posady poselskiej w Londynie, jedynie z powodu ograniczonych swoich funduszów, oświadczył bowiem, że nominacyi tej nie przyjąłby nawet od ministerstwa, z jego dawnych przyjaciół złozonego.

— W prowincjach: Grenadzie i Maladze znajduje się mnóstwo rozbojników, którzy obdzierają i więżą podróżnych.

Dnia 7 listopada.

Margr. Miraflores mianowany został Prezesem Senatu, a Wice-Prezesami: Xiążę Gor i Xiążę Anglona.

— Mówią, że Jenerałowie: Cordova i Ros de Olano, mieli zamiar podpisać postanowienie, powołujące na Prezesa Ministrów Jenerala Alaix. Xiążę Walencyi (Narvaez), odkrył wczesniej tę intrygę i wyjednał u Królowej oddalenie ich z gabinetu. Mimo to, na wniosek samegoż Jenerala, Jenerał-Porucznik Ros de Olano otrzymał poselstwo w Lizbonie, a Jenerał Porucznik Cordova ozdobiony został wielkim krzyżem orderu Karola III-go.

— Dr. Espanol ogłasza list z Paryża, według którego Król Ludwik Filip zmienić miał całkiem zdanie swoje względem następstwa tronu hiszpańskiego. Odbywać się teraz mają tajne układy pomiędzy Francją i Anglią, których skutkiem ma być podać się majaca przez Kortezy propozycja względem przywrócenia prawa Salickiego.

— Minister skarbu zawarł kontrakt z bankiem San Fernando, mocą którego bank rzeczony płacić będzie skarbowi miesięcznie pewną summę, sam zaś niektóre podatki wybierać będzie.

— Hrabina Balascoain, wdowa po Jenerale, Diego Leon umarła wczoraj, po długiej chorobie.

ГРЕСУА.

Атены, 1 listopada.

Gwałtowne postępowanie Posła Angielskiego odniosło nareszcie zwycięstwo; stronnictwo francuzkie, po śmierci Kolettisa upadło na duchu. O ministerstwie pod prezydencyą P. Маурокардато niema mowy; owszem na Prezesa Rady wymieniają PP. Trikupis i Kolokotronis.

— W skutku pośrednictwa dworów Angielskiego i Rosyjskiego, zdaje się iż załatwienie sporu z Turcyą jest bardzo blizkiem.

— Со времени возникших недоразумѣній съ Портою, Турецкіе комиссары отправлены въ турецкія провинціи для открытія проживающихъ въ нихъ Грековъ. Если сіи послѣдніе доказываютъ паспортами, что они греческіе подданные, тогда паспорта ихъ раздираютъ, а самихъ изгоняютъ изъ страны; но чаще заставляютъ ихъ тѣлѣсными наказаніями признавать себя турецкими подданными, и вносить подушный окладъ (харачъ) за нѣсколько лѣтъ; въ одной Серафѣ подверглось такой участи 60 человекъ.

— Изъ Янины сообщаютъ, что Гивасъ не только предъ глазами турецкихъ властей, но даже съ помощью денежнаго ихъ вспомошествованія снова набираетъ солдатъ, коихъ уже имѣетъ при себѣ до 20 чел. Онъ даетъ 75 пиастровъ впередъ, платитъ жалованья по 2½ пиастра въ сутки и обѣщаетъ разныя добычи. Уплата сихъ денегъ производится изъ казеннаго казначейства Пашы.

— Греческое правительство дѣлаетъ на островѣ Эвбей разныя военныя приготовленія, такъ какъ оно узнало, что друзья Кризотиса пребываютъ еще съ нимъ въ Хіо, стараются укрѣпиться на этомъ островѣ, и соединить тамъ всѣхъ мятежниковъ не только изъ сѣверной Греціи, но и изъ турецкихъ провинцій, какъ напр. Дзіюлеки и другихъ.

— Въ англійской газетѣ *Daily-News* сообщаютъ изъ Аѳинъ о соблазнительномъ происшествіи въ засѣданіи министерскаго совѣта. Министръ внутреннихъ дѣлъ Ригосъ Паламидосъ, поссорился съ президентомъ министровъ, Китосъ Травелосомъ, что произвело въ послѣдствіи драку! Поговариваютъ о новомъ министерствѣ подъ предсѣдательствомъ г-на Метакоса.

7 Ноября.

5-го с. м. министръ духовныхъ дѣлъ и народнаго просвѣщенія Р. Гларакі, исправившій должность министра иностранныхъ дѣлъ, подвергся двумъ апоплексическимъ ударамъ, жизнь его въ опасности.

СѢВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ.
Нью-Йоркъ, 30 Октября.

Изъ писемъ, полученныхъ съ пароходомъ *Britania*, въ *Times* сообщаютъ еще слѣдующія подробности о послѣднихъ событіяхъ въ Мексикѣ:

„Нынѣ съ достовѣрностію извѣстно, что Сантана вовсе не былъ раненъ въ кровопролитныхъ схваткахъ, происшедшихъ съ американскими войсками при стѣнахъ Мексикки. Чтобы не подвергнуть столицы ужасамъ бомбардированія, Сантана отступилъ съ регулярными войсками къ близлежащему мѣстечку, предоставляя народонаселенію, раздѣлаться съ неприятелемъ. При семъ онъ отказался отъ званія президента съ тою цѣлію, чтобы заняться исключительно устройствомъ арміи, поставить ее въ возможность вступить снова въ борьбу съ неприятелемъ. Узнавъ, что отреченіе его не было принято, онъ ускорилъ вторженіе въ городъ Мексикку, съ 10,000 чел. и сильнѣйшимъ паркомъ артиллеріи, съ которыми столь успѣшно поддержалъ возставшихъ жителей столицы, что генералъ Скоттъ вынужденъ былъ оставить ее съ весьма значительнымъ урономъ, и заключиться съ остатками своей арміи въ цитаделли, гдѣ надѣются ослабить его голодомъ прежде чѣмъ подоспѣютъ къ нему подкрѣпленія изъ Вера-Круса.

„Сантана, по видимому, такъ мало опасается атаки генерала Скотта, что съ отрядомъ въ 2,000 чел. выступилъ къ Пуэблѣ, откуда американскій гарнизонъ вытѣсненъ былъ генераломъ Реа. Это движеніе Сантаны произведено вѣрно съ тою цѣлію, чтобы воспрепятствовать движенію американскихъ войскъ, прибывающихъ изъ Вера-Круса въ подкрѣпленіе генералу Скотту.

„Сверхъ сего утверждаютъ, что генералъ Геррера собралъ 14,000 чел., съ которыми наблюдаетъ за движеніями генерала Скотта, прикрывая вмѣстѣ собраніе конгресса въ Квертерѣ. Въ слѣдствіе полученнаго надъ генераломъ Скоттомъ перевѣса, Мексиканцы ожили духомъ и всѣ становятся подъ знамена. Парадесъ собираетъ значительныя силы въ Халискѣ; въ Викторіи образуется партизанскій корпусъ въ 3,000 человекъ. Повсюду господствуетъ общій восторгъ.

— Od czasu nieporozumień z Portą, Komissarze tureccy objeżdżają prowincye tureckie dla wyśledzenia mieszkających w nich Greków. Jeżeli ci udowodnić mogą paszportami, że są poddanymi greckimi, wtedy paszporty ich rozdierają, a im samym każą ustąpić z kraju; najczęściej zaś zmuszają ich chłostą do uznania się za poddanych tureckich i opłacenia za pewny przeciąg lat pogłównego (haraczu). Egzekucją tę wykonano w Seres na 60 osobach.

— Z Janiny dowiadujemy się, że tam Grivas nie tylko pod okiem władz tureckich, ale nawet za ich pieniądze pomocą werbuje na nowo żołnierzy, których już ma 2 przy sobie. Daje on 75 piastrów na rękę, płaci 2½ piastra dziennego żołdu i przyrzeka im łupy greckie. Wyplacę tych pieniędzy skutecznie rządowa kassa Baszy.

— Rząd grecki robi na wyspie Eubei różnorodne przygotowania wojskowe, gdyż doszło do jego wiadomości, że przyjaciele Krisiotisa przebywają jeszcze z nim w Chios, usiłując usadowić się na tej wyspie i tam połączyć wszystkich powstańców, nie tylko z północnej Grecyi ale i z prowincyi tureckich, jak Dżulekę, i innych.

— Dziennik Angielski *Daily-News* donosi z Aten o gorszącym zajściu na posiedzeniu Rady Ministrów. Minister spraw wewnętrznych Rigas Palamidis, pokłócił się z Prezesem Ministrów, Kitos Travellas, z czego następnie powstała bijatyka! Słychać o nowym ministerstwie pod prezydencją Pana Metaxas.

Dnia 7 listopada.

Dnia 5 go b. m. Minister wyznań i oświecenia publicznego, P. Glaraki, zastępujący Ministra spraw zagranicznych, uderzony został po dwakroć napadem apopleksji. Obawiano się wielce o jego życie.

STANY-ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNEJ.

Nowy-York, 30 października.

Z korespondencji otrzymanej parostatkiem *Britania*, *Times* udziela jeszcze następujące szczegóły o ostatnich wypadkach w Meksyku:

„Wiadomo teraz z pewnością, że Santana nie był wcale raniany w zaciętych potyczkach, stoczonych z wojskiem amerykańskim pod murami Meksyku. Nie chcąc wystawić stolicy na okropności bombardowania, Santana cofnął się z wojskiem regularnem do pobliskiego miasteczka zostawując ludności, powstałej w masie, rozprawienie się z nieprzyjacielem. Przytém rzekł się zarazem prezydentostwa, w celu zajęcia się wyłącznie reorganizacją armii, aby ją postawić w możności mierzenia się na nowo z nieprzyjacielem. Dowiedziawszy się zaś, że jego zrzeczenie nie zostało przyjęte, przyspieszył wkroczenie do Meksyku, na czele 10,000 wojska i ze strasznym parkiem artylleryi, z któremi tak dobrze wsparł powstałych w masie mieszkańców stolicy, że Jenerał Scott widział się zmuszonym do opuszczenia jej z bardzo znaczną stratą i schronienia się ze szczątkami swego wojska do cytadelli, gdzie spodziewają się go ogłodzić, nim mu z Vera-Cruz nadejdą posiłki.

„Zdaje się, iż Santana tak mało lęka się wycieczki Jen. Scott z cytadelli, że z 2,000 korpusem ruszył do Puębla, z kąd załoga amerykańska wypartą została przez Jenerała Rea. To poruszenie Santany uczynione zapewne było w celu oparcia się postępowi wojska amerykańskiego, przybywającego z Vera-Cruz na odsiecz Jenerałowi Scott.

„Zapewniają zarazem, że Jenerał Herrera zgromadził 14,000 wojska, z którym daje baczenie na Jenerała Scott, zastępując przytém zgromadzenie Kongressu w Queretero. W skutku odniesionych nad Jenerałem Scott korzyści, Meksykanci nabrali znowu ducha, wszyscy śpieszą pod chorągwie. Paredes zgromadza znaczne siły w Jalisco; w Wiktorii organizuje się korpus partyzancki z 3,000 ludzi złożony. Zapal panuje powszechny.